

להרב המפורסם מו"ה אברהם אופנהיים אביו של
הנאמן מרא דארעא קדישא מו"ה דוד אופנהיים
שהי" אב"ד דק"ק פראג ומדינת מעהרין אחיו
של הרב הנאמן מו"ה פייש אב"ד דמדינת העסק
במדינת אשכנז

Oppenheim L. kabbalista volt, mi végrendeletéből világosan kitűnik, melyben fiait is arra serkenti, hogy a kabbala tanulmányozására időt szenteljenek. A helybeli főrabbi még néhány évvel ezelőtt látott egy tőle eredő amuletet קמיעא tüzvész ellen. A helybeli templomban levő שויה"י az ő utasítása szerint készült egyik tanítványától.

Galgócz.

VAJDA MIKSA.

A »ZSIDÓ«, »ŽID«, »JUD« SZAVAKKAL ÖSSZETETT MAGYAR ÉS OSZTRÁK HELYNEVEK.

Előttem a lenn majd felsorolt 22 vármegye községei és egyéb lakott helyei hivatalos neveinek, a magyar királyi belügyminiszter megbízásából, az országos községi törzskönyv bizottság által — a Pesti könyvnyomda részvénytársaság betűivel — kiadott füzetes jegyzéke.

A 70 fillérnyi bolti áron kapható egy-egy ilyen jegyzék az egy-egy vármegyéhez tartozó községeknek és az illető vármegye területén fekvő törvényhatósági egy vagy több városnak három főrovatos lajstromát képezi, még pedig a rovatok következő címeivel: 1. »A járás és község neve (az 1900. évi Helységnévtár szerint)«; 2. »Az 1898. évi IV. t.-cz. 2. §-a alapján megállapított név«; továbbá 3. »A községhez tartozó azon puszták, telepek, majorok és egyéb lakott helyek megnevezése, amelyek a) jelentőségüknél fogva e néven az országos községi törzskönyvbe felvételnek, b) nyilvántartatnak és a Helységnévtárba felvételnek.«

Eddig — 1906 május 31 — a következő vármegyékre vonatkozó füzetek jelentek meg: 1903-ban: Békés, Csongrád, Fejér, Hajdu, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok és Tolna. 1904-

»הנאמן מה'רר דוד אופנהיים«, ami a fenti szerint téves; mert ez nem volt Dávid nővérének, hanem Ábrahámnak a fia. Ilyenekben, nézetem szerint, a rokon megbízhatóbb, mint az idegen.

ben: Bács-Bodrog, Baranya, Bereg, Máramaros, Pest-Kiskun és Ung. 1905-ben: Abauj-Torna, Csík, Háromszék, Sáros, Udvarhely, Zemplén és Zólyom, végre 1906-ban: Gömör-Kishont és Nógrád. Ha tehát a még hátralevő 41 vármegyének jegyzékei az eddigieknél sokkal gyorsabban nem jelennének meg, akkor — de különben is — még sokáig kell várunk a Magyar Korona Országainak egy olyan Helységnévtárára, mely az országos községi törzskönyvbizottság összes kiadványai alapján is készült, amiért is mindaddig a nevezett 1902. évi — 1903-ban megjelent — Helységnévtárból közlöm a Zsidó szóval nevezett, jelzett vagy összetett helységek neveit a célból is, hogy azok eredetére vonatkozó adatok beszerzésére és esetleg a Magyar-Zsidó Szemlében való közlésére e folyóirat t. munkatársainak és olvasóinak alkalom nyujtassék.

Zsidó kisközség Pestmegyében.

Zsidó kisközség Vas megyében.

Zsidó Beremendhez tartozó major Baranyában.

Zsidóduna Palonához tartozó téli kikötő Bács megyében.

Zsidófa Maisszhoz tartozó puszta Baranyában.

Zsidóhegy Pázmándhoz tartozó szőlőhegy Fejérmegyében.

Zsidóirtás Csabdihoz tartozó tanya Fejérmegyében.

Zsidókalap Kisperkátához tartozó puszta Fejérmegyében.

Zsidómajor Németujfaluhoz tartozik Somogyban.

Zsidómalom Jasdhoz tartozik Veszprémmegyében.

Zsidópuszta Osgyánhoz tartozik Gömörben.

Zsidóvár kisközség és *Zsidovin* nagyközség Krassó-Szörényben.

Zsidovszke Brezovához tartozó irtvány Nyitramegyében.

Végre Horvátországban *Židakov brieg* = Zsidóhegy Popovača községhez tartozó szőlőhegy Belovár-Kőrös megyében és

Židovinjak = Zsidószög, mely tartozik Bedekovčinához Varasdmegyében.

Azoknak, kiket a monarchia másik állama koronaországokban fekvő helységek »Jud« vagy »Žid« szóval kapcsolatos vagy jelzett nevei érdekelhetnének, a dr. jur. Karl Frühwald's Orts-Lexicon für die im Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder című Wien-ben, Manznál 1877. megjelent névtárból, a következőket nyujtom azon megjegyzéssel, hogy a

zárjelbe foglalt nevek azon »Bezirkshauptmannschaft«-ot jelentik, melyhez az illető helység tartozik:

Judaszowka magyarul volna Zsidónőfalú Galicziában (Nisko).

Judenau falu Alsó-Ausztriában (Hernals).

Judenburg város Stájerországban (Judenburg).

Judendorf falu Csehországban (Jungbunzlau).

A stájer Judendorf-ot Frühwald nem közli.

Judenhof falu Alsó-Ausztriában (Amstetten).

Židemice = Schimitz falu Morvaországban (Brünn).

Židlochovice = Seelowitz város Morvaországban (Auspitz).

Židovice = Seidowitz falu Csehországban (Brüx).

Židowic falu Csehországban (Jičin).

Židowic falu Csehországban (Raudnitz).

Ezen utolsó három falunak magyarul Zsidófalva volna a nevük.

Žydaczów város Galicziában (Żydaczów).

Żydowskie falu Galicziában (Krosno).

(V. E.)